

Ko se znajdete v stiski
UVELJAVITE
SVOJE
PRAVICE

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO
IN SOCIALNE ZADEVE

Kotnikova 5, 1000 Ljubljana
www.mdds.gov.si, e: gp.mdds.gov.si

V Sloveniji smo v zadnjih letih razvili široko mrežo različnih ukrepov in pomoči za izboljšanje socialno-ekonomskega položaja posameznikov in družin, ki se znajdejo v socialni stiski ali kakšni drugi težki življenjski situaciji. Z zloženko, ki je pred vami, vas želimo seznaniti s pravicami, ki jih imate v takšnih primerih, kje in kako jih lahko uveljavljate oz. dobite dodatne informacije. Uveljavljanje raznih pravic in pomoči je zakonsko urejeno, za pridobitev pa morate izpolnjevati določene pogoje. Prav je torej, da ste s pravicami seznanjeni in da pri pristojnih institucijah preverite, ali ste do njih, skladno z zakonskimi pogoji, tudi upravičeni.

Ostali ste brez službe...

Če ste ostali brez službe, se čim prej obrnite na Zavod RS za zaposlovanje (zavod), kjer se boste **prijavili v evidenco iskalcev** zaposlitve in **uveljavljali denarno nadomestilo** za čas brezposelnosti.

V štirinajstih dneh po prijavi boste povabljeni na informativno-motivacijski seminar, kjer boste dobili vse informacije o vaših pravicah in obveznostih. Skupaj s svetovalcem za zaposlitev boste pripravili **zaposlitveni načrt**, na podlagi katerega vas bo zavod napotoval na prosta delovna mesta in vas vključeval v druge programe ter dejavnosti, ki jih izvaja. Vključili se boste lahko v delavnice, namenjene izboljšanju nekaterih veščin, klube za iskanje zaposlitve, delovni preizkus, izobraževanja...

Če imate zdravstvene težave oz. ovire pri iskanju zaposlitve, se boste lahko pogovorili z rehabilitacijskim svetovalcem in vključili v programe zaposlitvene rehabilitacije.

Če je šlo podjetje, v katerem ste bili nazadnje zaposleni, v stečaj, prisilno poravnavo ali izbris in do vas ni poravnalo vseh obveznosti, boste lahko prek zavoda na **Javnem jamstvenem in preživninskem skladu RS** (jamstveni sklad) uveljavljali pravico do: **neizplačanih plač za zadnje tri mesece, neizplačanega nadomestila plač za čas neizkoriščenega dopusta in do odpravnine.**

PRIJAVA NA ZAVODU ZA ZAPOSLOVANJE

Osebe brez ovir
(neposredno zaposljive)

Osebe z zaposlitvenimi
ovirami

INFORMATIVNO-MOTIVACIJSKI SEMINAR

- seznanitev s pravicami in obveznostmi
- seznanitev z aktualnimi prostimi delovnimi mesti
- seznanitev z načini in možnostmi za iskanje zaposlitev

Osebni svetovalec

UVELJAVLJANJE DENARNEGA NADOMESTILA

in drugih prejemkov v primeru
insolventnosti delodajalca, ki jih
izplačuje jamstveni sklad

Osebni svetovalec

PRVA OBRAVNAVA

- najkasneje v 14 dneh
- individualna ali skupinska

PRVA OBRAVNAVA

možnost vključitve poklicnega,
rehabilitacijskega svetovalca

ZAPOSITVENI NAČRT

SPREMLJANJE IN POMOČ

- posredovanje
- internetne storitve
- skupinsko in individualno

SPREMLJANJE IN POMOČ

Vključitev v ukrepe aktivne politike zaposlovanja za pridobitev dodatnih znanj in izkušenj ter povečanja konkurenčnosti na trgu dela:

- informiranje (poklicno in zaposlitveno)
- motiviranje
- pomoč pri iskanju zaposlitve (učenje veščin)
- programi praktičnega usposabljanja (usposabljanje na delovnem mestu, delovni preizkus)
- programi izobraževanja (formalno izobraževanje, poklicno učenje za mlade)
- programi institucionalnega usposabljanja in nacionalnih poklicnih kvalifikacij

ZAPOSLOVANJE

Kje lahko dobite več informacij ali pomoč?

Zavod RS za zaposlovanje:

- oglasite se na območni službi Zavoda RS za zaposlovanje:
 - Centralna služba: 01 479 09 00
 - Območna služba Celje: 03 427 33 00
 - Območna služba Koper: 05 613 50 00
 - Območna služba Kranj: 04 280 61 00
 - Območna služba Ljubljana: 01 242 41 00
 - Območna služba Maribor: 02 235 77 00
 - Območna služba Murska Sobota: 02 521 32 00
 - Območna služba Nova Gorica: 05 335 02 00
 - Območna služba Novo mesto: 07 393 58 00
 - Območna služba Ptuj: 02 749 23 10
 - Območna služba Sevnica: 07 816 46 50
 - Območna služba Trbovlje: 03 563 35 00
 - Območna služba Velenje: 03 898 82 10
- pokličite na brezplačno telefonsko številko **080 1998**
- obiščite spletno stran www.ess.gov.si

Centri za socialno delo:

- obiščite center za socialno delo, ki je pristojen za območje, kjer živite
- vsak delovnik od 8. do 14. ure lahko pokličete tudi na Skupnost centrov za socialno delo Slovenije:
 - Skupnost centrov za socialno delo Slovenije
 - Dimičeva 12,1000 Ljubljana
 - telefon: 01 436 68 58
 - e-pošta: scsd.info@siol.com, scsd@siol.net
 - spletni naslov: www.gov.si/csd

Javni jamstveni in preživninski sklad RS

- Jamstveni sklad (080 11 21) zagotavlja izplačilo sredstev delavcem, ki so izgubili delo v podjetjih, ki so insolventna, so v stečajnem postopku ali pa je bila pravnoomočno potrjena prisilna poravnava.
- Preživninski sklad (080 14 14) zagotavlja financiranje izplačila nadomestil preživnin tistim otrokom, ki jim pripada preživnina, vendar je preživninski zavezanec ne plačuje.
 - Javni jamstveni in preživninski sklad RS
 - Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana
 - telefon: 01 4720 990
 - e-pošta: jpsklad@ess.gov.si
 - spletni naslov: www.jps-rs.si

Imate družino, pa ste ostali brez dohodka ali pa so dohodki vaše družine nizki

Vse potrebne informacije o vaših pravicah in možnostih za uveljavljanje nekaterih pravic lahko dobite na **centru za socialno delo**.

Na centru za socialno delo lahko dobite **prvo socialno pomoč**, pomagali pa vam bodo tudi pri prepoznavanju socialne stiske in pri iskanju možne rešitve. Seznanili vas bodo z možnostmi za uveljavljanje določenih prejemkov in socialnovarstvenih storitev ter s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz izbire storitev. Predstavili vam bodo celotno mrežo izvajalcev, ki vam lahko pomagajo. Do prve socialne pomoči je upravičen vsakdo, ki se znajde v socialni stiski.

Če nimate dovolj sredstev za preživetje niti premoženja in če izpolnjujete še druge, z zakonom predpisane pogoje, lahko na centru za socialno delo uveljavljate **denarno socialno pomoč**. Denarna socialna pomoč se lahko dodeli trajno ali za določeno obdobje. Trenutni materialni ogroženosti je namenjena **izredna denarna socialna pomoč**, ki je lahko enkratna ali za določeno obdobje. Višina denarne socialne pomoči je odvisna od vaših dohodkov in števila družinskih članov.

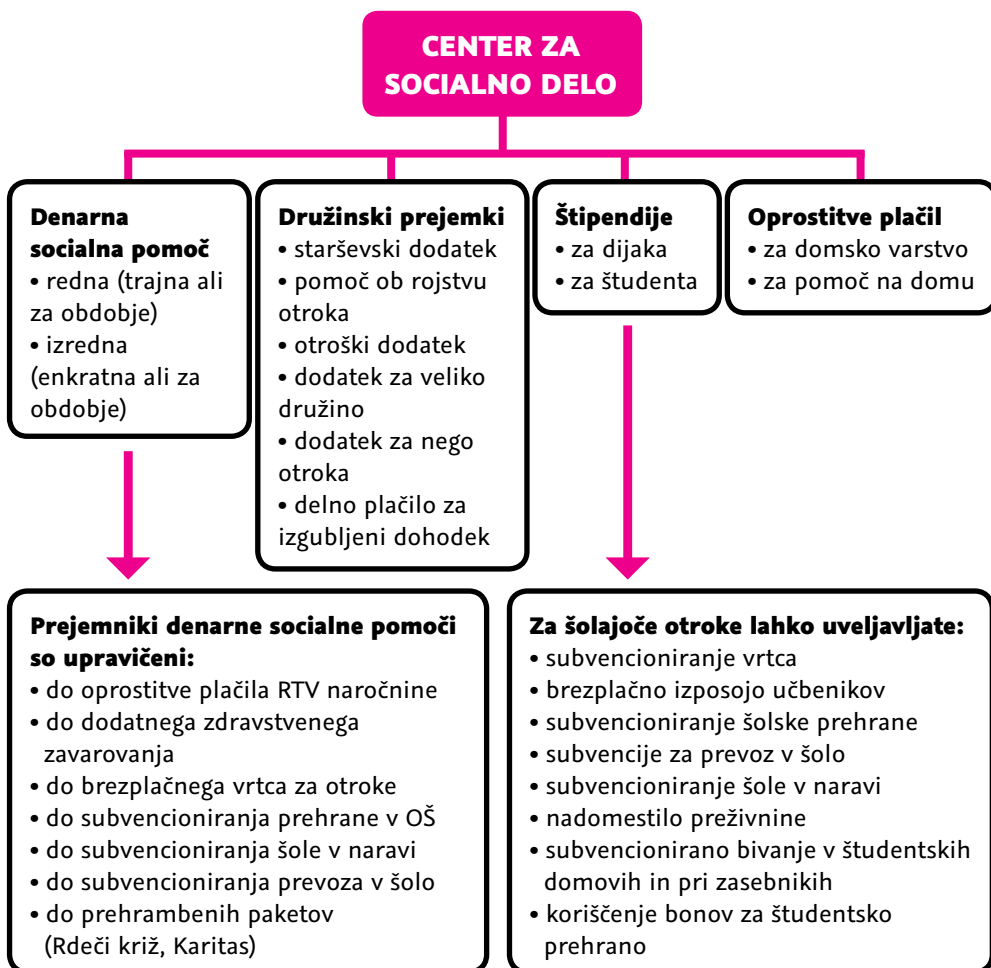
Na centru za socialno delo lahko uveljavljate tudi druge prejemke, do katerih ste po zakonu morda upravičeni. Če imate otroke, boste lahko uveljavljali **otroški dodatek**, za dijake in študente **državno štipendijo**, ob rojstvu otroka pa tudi vse **pravice in prejemke iz starševskega zavarovanja**.

Starejši ali invalidi, ki ste vključeni v domsko oskrbo ali uveljavljate pravico do pomoči na domu, lahko na centru za socialno delo ob nezmožnosti plačevanja storitev uveljavljate **oprostitvev plačila teh storitev**. To pravico lahko uveljavljajo tudi svojci, ki so zavezanci za plačilo teh storitev.

Prejemniki denarne socialne pomoči lahko na centru za socialno delo in na drugih institucijah uveljavljate tudi nekatere druge pravice, oprostitve plačil, subvencije in pomoči. Prav tako je vrsto pravic mogoče uveljavljati v vrtcu ali šoli.

Subvencioniranje neprofitnih in tržnih najemnin

Na občini lahko uveljavljate subvencijo neprofitne in tržne najemnine za stanovanje. Zgornja meja dohodka, ko je družina še upravičena do subvencije, in dejanska višina subvencije se izračunata za vsako gospodinjstvo posebej. Subvencija najemnine je odvisna od dohodkov vseh članov gospodinjstva, števila uporabnikov stanovanja, strukture ter višine najemnine in velikosti stanovanja. Subvencija lahko znaša tudi do osemdeset odstotkov neprofitne najemnine za ustrežno velikost stanovanja.

Če ste upokojeni in je vaša pokojnina nizka...

Če so vaša pokojnina in drugi dohodki na družinskega člana nižji od zakonsko določenega zneska, lahko na **Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ)** uveljavljate **pravico do varstvenega dodatka**.

Na ZPIZ-u lahko uveljavljate tudi pravico do **dodatka za pomoč in postrežbo**, če zaradi trajnih zdravstvenih težav za opravljanje osnovnih življenjskih potreb nujno potrebujete tujo nego in pomoč.

Če nimate pokojnine in ste stari več kakor 65 let, lahko pridobite državno pokojnino. Tudi to pravico lahko uveljavljate na ZPIZ-u.

Na centru za socialno delo lahko v nekaterih primerih zaprosite za **izredno denarno socialno pomoč in oprostitev plačil pomoči na domu in domskega varstva**.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Kolodvorska 15, 1000 Ljubljana
tel: 01 474 51 00, www.zpiz.si

varstveni dodatek

• dodatek za pomoč in postrežbo
• invalidnina

državna pokojnina

Če imate odločbo o invalidnosti, lahko ob izpolnjevanju določenih zakonskih pogojev, uveljavljate tudi:

- oprostitve plačila upravnih taks
- kritje stroškov kontrolnega zdravstvenega pregleda (če vozite avto)
- oprostitve plačila turističnih taks
- oprostitve plačila RTV naročnine
- oprostitve plačila davka na motorna vozila
- zmanjšanje letne davčne osnove
- oprostitve plačila storitev prenosa poštnih pošiljk (slepi in slabovidni)
- plačilo stroškov za tolmača znakovnega jezika

Kje lahko dobite več informacij ali pomoč

Poleg Zavoda RS za zaposlovanje in centrov za socialno delo vam lahko v stiski pomagata tudi Rdeči križ Slovenije in Slovenska Karitas. Za pomoč v hrani in obleki se lahko obrnete na najbližje območno združenje Rdečega križa Slovenije in na župnijske Karitas:

Rdeči križ Slovenije

Mirje 19
1000 Ljubljana
01 24 14 300
rdeci.kriz@rks.si
www.rks.si

Karitas

Slovenska Karitas

Kristanova ulica 1
1000 Ljubljana
01 300-59-60
info@karitas.si
www.karitas.si

Za informacije o različnih oblikah pomoči, ki jih nudi država v okviru Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve:

- pokličite: 01 369 77 00
- pišite na: Kotnikova 5, 1000 Ljubljana oz. gp.mddsz@gov.si
- obiščite spletno stran: www.mddsz.gov.si

Na vprašanja o vladnih protikriznih ukrepih odgovarjamo tudi na brezplačnem telefonu 080 2002 vsak delavnik med 9. in 19. uro ali po elektronski pošti vlada@gov.si

UVELJAVITE SVOJE PRAVICE

Avtor besedila: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
Izdal in založil: Urad Vlade RS za komuniciranje
Tisk: Mond grafika d.o.o.
Naklada: 65.000 izvodov
Junij 2009
